

GAZETA LUBELSKA

Rok I

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 282

W imię jedności i solidarności narodów słowiańskich

Nota Rządu Rzeczypospolitej do Rządu Czechosłowacji

WARSZAWA (PAP). — Nota złożona przez Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego R. P. Stefana Wierbłowskiego w dniu 5 listopada 1945 r. Ministrowi Spraw Zagranicznych Republiki Czechosłowackiej Janowi Masarykowi ma brzmienie następujące:

Panie Ministrze,

Mam zaszczyt przedstawić Panu Ministrowi pogląd Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wzajemne stosunki między Polską a Republiką Czechosłowacką.

Rząd Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, kontynuując zapoczątkowaną przez Rząd Tymczasowy politykę szczerze demokratyczną, której celem jest trwały i sprawiedliwy pokój między narodami, w odniesieniu do naszych państw jak najściślej przyjaźni z Republiką Czechosłowacką, z jak największą przykrością stwierdza, że stosunki między obu państwami w wyniku nieuregulowanych spraw granicznych, a szczególnie rozgraniczenia na terytorium od wieków zamieszkanym przez rdzenną ludność polską, ulegają stalemu pogorszeniu i doprowadzić mogą do powstania w świadomości naszych narodów żgubnych dla ich przyszłości wzajemnych uprzedzeń.

Wychodząc z założenia, iż współpraca naszych Państw zarówno w dziedzinie politycznej, gospodarczej jak i kulturalnej jest niezbędnym warunkiem bezpieczeństwa wobec ewentualnej agresji niemieckiej i szlachetnego rozwoju naszych narodów, Rząd Tymczasowy od chwili swego powstania dokumentował swą najlepszą wolę rozstrzygnięcia kwestii spornych drogą wzajemnych, bezpośrednich rozmów i obustronnych ustępstw, zgodnie z zasadą solidarności narodów słowiańskich.

W tym duchu delegacji Rządu Tymczasowego przedstawił stanowisko Polski na konferencji polsko-czechosłowackiej w szwajcarskiej Moskwie; tym się kierując, Rząd Jedności Narodowej Rzeczypospolitej

tej Polskiej nie wysuwał spraw spornych na forum międzynarodowe.

Demokratyczna Polska ocenia należycie wagę przyjaźni bratniej Czechosłowacji, jest świadoma tego, iż gospodarcza siła Republiki Czechosłowackiej jest rękojmią również bezpieczeństwa naszego kraju i zdaje sobie sprawę z tych niebezpieczeństw, jakie pociąga za sobą przedłużenie się sporów, które nie leżąc w interesie naszych państw, mogą być tylko wykorzystywane przez czynniki reakcyjne, wrogię pokojowemu współżyciu narodów.

Mimo, iż w ostatnich tygodniach zaszyły drażniące wypadki i właśnie dlatego, że wzajemne stosunki w tym czasie uległy wyraźnemu pogorszeniu, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do Rządu Republiki Czechosłowackiej z propozycją wspólnego rozpatrzenia całokształtu za-

gadnień granicznych, politycznych, gospodarczych, kulturalnych i innych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swe przekonanie, że przyjęcie tej propozycji przez Rząd Republiki Czechosłowackiej i dobra wola Rządu Rzeczypospolitej Polskiej pozwolą na uregulowanie wszystkich niezakończonych kwestii w duchu przyjaźni, co niechybnie umożliwi zawarcie paktu przyjaźni i wzajemnej pomocy, leżącego w obopólnym interesie naszych Państw, a którego zawarcie było stale intencją Rządu Jedności Narodowej.

Wyrażając nadzieję, że Pan Minister zechce przyczynić się do dzieła zgody i ściślej współpracy między naszymi narodami, które by miało historyczną doniosłość, proszę Pana, Panie Ministrze, o przyjęcie wyrazów mego najgłębszego poważania.

Zagraniczne delegacje u Prezydenta ob. Bieruta

WARSZAWA (PAP). — Dnia 29 listopada rb. Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bierut przyjął zagraniczne delegacje związków zawodowych, które wzięły udział w odbytym niedawno w Warszawie Ogólnym - Krajowym Kongresie Związków Zawodowych.

Delegacjom zagranicznym towarzyszył ob. Tadeusz Kuzyk, kierownik Wydziału Zagranicznego Centralnej Komisji Związków Zawodowych w Polsce.

Delegacja dziennikarzy u ministra Maluszewskiego

WARSZAWA (PAP). — W związku z organizowaniem Zjazdu Dziennikarzy Polskich, delegacja Zw. Zw. Dziennikarzy R. P. z prezesem ob. Błądą na czele została przyjęta przez ministra informacji i propagandy ob. Maluszewskiego, który żywo zainteresował się sprawami Zjazdu i obiecał najdalej iść poparcie w zorganizowaniu pierwszego powojennego Zjazdu Dziennikarzy Polskich.

Z procesu w Norymberdze

Wniosek Delegacji Polskiej przy Międzynarodowym Trybunale Wojennym w Norymberdze

NORYMBERGA, 1.XII. (PAP). Delegacja polska przy Trybunale Wojennym w Norymberdze złożyła w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do prezydenta Międzynarodowego Trybunału Wojennego wniosek następującej treści:

W imieniu Rządu Polskiego w Warszawie mamy zaszczyt przedstawić następujący wniosek pod rozwagę Wysokiego Sądu.

Rząd i Naród polski zainteresowany jest narówni z innymi narodami sprzymierzonymi w przebiegu obecnego procesu i w pełni ocenia jego wielkie historyczne znaczenie.

Naród Polski z wielu powodów jest w najwyższym stopniu zainteresowany w przebiegu przewodu sądowego.

Polska była pierwszym państwem, które stawilo opór agresorowi i uległa dopiero po rozpaczliwym oporze. Podczas długich lat okupacji, jako następstwa niesprowokowanej agresji, Naród Polski stawiał dalej opór chociaż okrucieństwa dokonywane przez Niemców, przewyższały zarówno co do lic-

by jak i natężenia cokolwiek zostało przez nich dokonane gdziekolwiek indziej w innych krajach. W następstwie tej okupacji organizacja i administracja państwa została całkowicie rozbita, życie ekonomiczne i kulturalne unicestwione i wszystko, co posiada jakakolwiek wartość dla naszego narodu, bez reszty zostało eksploatowane lub niszczone.

Kilka milionów obywateli zostało zgładzonych w obozach koncentracyjnych lub w innych miejscach, a cały kraj zamieniony na „kulturalną i ekonomiczną pustynię” — jak określili to sami Niemcy.

Układ z dnia 8 sierpnia 1945 r. ograniczył liczbę bezpośrednio działających państw do czterech i rozumiemy doskonale, że powyższe ograniczenie nastąpiło mogło jedynie z uwagi na przyspieszenie postępo-

wania. Rząd Polski złożył dnia 31 sierpnia 1945 r. deklarację o przystąpieniu do powyższego układu.

Z uwagi na postanowienie wyżej wymienionego układu nie możemy brać bezpośredniego udziału w rozprawie, lecz z uwagi na wyżej przytoczone okoliczności, mamy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sądowi wniosek o dopuszczenie nas do rozprawy w charakterze amicus curiae i umożliwienie nam w ten sposób bezpośredniego przedstawienia w imieniu Polski wszystkich będących w naszym posiadaniu dowodów dotyczących rządów niemieckich w Polsce, a które niewątpliwie mogłyby pomóc sądowi w ustaleniu stanu faktycznego. Gdyby powyższy wniosek został przez Trybunał uwzględniony, sąd zechce po przedstawieniu sprawy przez 4 głównych oskarżycieli i odczytaniu ich dodatkowych oświadczeń, a przed dopuszczeniem do głosu obrony i oskarżonych, dopuścić w toku rozprawy głównej przedstawicieli polskich celem przedstawienia oficjalnych materiałów Rządu Polskiego, dotyczących przestępstw wojennych i przeciw ludzkości dokonanych w Polsce lub na polskich obywatelach. Memorandum oskarżycielskie będą przetłumaczone na język angielski, a w miarę możliwości także na inne języki.

Rząd i Naród polski uważają, że nawet taki skromny udział w rozprawie przyczyni się do zrozumienia w naszym narodzie że jego udział w walce o sprawiedliwość, został odpowiednio oceniony przez świat, a zwłaszcza przez cztery mocarstwa, zmierzające do utrwalenia pokoju i praworządności w świecie.

Skoro Polska pierwszą stawiła opór, byłoby niesprawiedliwe, by nie udzielono Polsce chociażby tego skromnego przywileju udziału w rozprawie w powyższym rozumieniu. Wyrażamy nadzieję, że wniosek nasz zostanie przez sąd uwzględniony.

(Dalszy ciąg na str. 2-cj)

De Gasperi

na utworzyć nowy rząd

LONDYN, 1.XII. (BBC). Według doniesień z Rzymu, książę Umberto polecił utworzenie rządu przywódcy partii katolickiej de Gasperi. Istnieją trudności co do wyboru na stanowisko ministra spraw wewnętrznych.

Wiceminister Zygmunt Modzelewski odleciał do Londynu

WARSZAWA (PAP). — W dniu 30 listopada br. odleciał do Londynu na zaproszenie Organizacji Narodów Zjednoczonych, wybrany w charakterze przewodniczącego komisji technicznej Rady Bezpieczeństwa, Wiceminister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski w towarzystwie sędziego Sądu Najwyższego dra Mieczysława Szerera i sekretarza osobistego Aleksandra Mierzejewskiego.

Na lotnisku żegnali Wiceministra Modzelewskiego dyrektor gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych dr Tadeusz Rekowski, wicedyrektor gabinetu Ministra Francji Janiszewski, dyrektor Protokołu dyplomatycznego MSZ Adam Gabryno-

wicz, naczelnik Wydziału Anglo-Amerykańskiego dr Tadeusz Żebrowski, naczelnik Wydziału Zachodniego dr Tadeusz Chromecki oraz Ambasador Francji Roger Garreau.

Goście angielscy w Warszawie

WARSZAWA (PAP). — W dniu wczorajszym przybyli do Warszawy Sir Adair Hore, były Minister Emerytur Anglii, z małżonką Lady Hore. Są to od wielu lat znani przyjaciele Polski. Przez 5 lat wojny Lady i Sir Hore opiekowali się rannymi polskimi żołnierzami i ma-

rynarzami. Podczas ostatniej konferencji UNRRA w Londynie zostali zaproszeni przez Ministra Stańczyka do Polski. Obecnie przyjechali, chcąc zapoznać się z potrzebami ludności polskiej i ofiarować szpitali lekarstw, żywności i odzieży oraz dwa kompletne szpitale.

